Súd:	Okresný súd Pezinok
Spisová značka:	49C/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1723201374
Dátum vydania rozhodnutia:	13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Bieliková
ECLI:	ECLI:SK:OSPK:2024:1723201374.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred samosudkyňou JUDr. Evou Bielikovou v právnej veci žalobcu: O.. O.. N.. I. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, XXX XX Z. zastúpený: JUDr. Michal Ďubek, PhD., advokát so sídlom Dostojevského rad 1, 811 09 Bratislava proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.919,80 €, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 30.06.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.919,80 € titulom náhrady škody spôsobenej porušením práva Európskej únie, konkrétne porušením Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej aj ako „Smernica“), ktorá bola žalovaným nesprávne implementovaná (resp. nebola v časti implementovaná) do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky. Okrem zaplatenia nároku na náhradu škody sa žalobca domáha aj náhrady trov konania.

2. V podanej žalobe žalobca uviedol, že ním uplatnený nárok predstavuje škodu, ktorá vznikla žalobcovi ako jednotlivcovi porušením únioového práva žalovaným. Škoda, vznikla v mieste výkonu služobnej činnosti žalobcu, ktorým je okres Pezinok (Hasičská stanica v Pezinku), pričom tu zároveň aj nastala skutočnosť, ktorá zakladá žalobou uplatnený nárok na náhradu škody. Žalobca bol príslušníkom Hasičského a záchranného zboru (ďalej aj ako „HaZZ“), pričom štátnu službu vykonával v stálej štátnej službe v hodnosti major, vo funkcii veliteľ čaty, na Okresnom riaditeľstve HaZZ v Pezinku, na Hasičskej stanici v Pezinku. Služobný pomer v HaZZ započal dňa 01.04.2003 a tento bol ukončený na základe rozhodnutia zo dňa 12.11.2020 a to ku dňu 01.01.2021. Služobný (pracovný) čas príslušníka HaZZ je v zmysle § 86 ZoHaZZ rozvrhnutý nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas sa skladá zo 16 hodinových pracovných zmien (výkon služby), po ktorých nasleduje určená 8 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku; ide teda o tzv. 24 hodinovú pracovnú smenu. Výkon služobnej pohotovosti je rozdelený na aktívnu časť služobnej pohotovosti (práca nadčas), a neaktívnu časť služobnej pohotovosti. Služobné pohotovosti sú určované na čas nočných hodín, pričom v prípade vyhlásenia poplachu počas služobnej pohotovosti sa mení služobná pohotovosť na prácu nadčas (počas trvania výjazdu). V mieste výkonu služby žalobcu sa striedajú 3 hasičské smeny, každý tretí deň odslúži každá pracovná smena 24 hodín a následne majú príslušníci v tejto smene dva dni voľna. Ide teda o nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, ktorého časť pripadá na tzv. služobnú pohotovosť (§ 86 ods. 2 ZoHaZZ v spojení s §

92 ZoHaZZ). Žalobca sa aj počas neaktívnej časti služobnej pohotovosti musí zdržiavať na pracovisku, z tohto sa nesmie vzdialiť, musí byť vždy počas celej doby neaktívnej časti pracovnej pohotovosti pripravený na vykonanie zásahu, a to do jednej minúty. Napriek uvedenému sa však žalobcovi neaktívna časť pracovnej pohotovosti nezapočítava do fondu pracovného času, čo v praxi znamená, že napriek tomu, že v kalendárnom mesiaci odpracuje napr. 241 hodín, do fondu pracovného času sa mu započíta len 178 hodín a pod. Z takto nereálne vykazovaného fondu pracovného času, ktorý reálne nezohľadňuje neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, sa potom javí, že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu neprekračuje 48 hodín, čo je však v absolútnom rozpore so skutočnosťou. Na základe vyššie uvedených skutočností a tiež označených príloh k tejto žalobe je teda zrejmé, že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu počas celého žalovaného obdobia značne presahoval nielen 40 hodinový týždenný služobný čas príslušníka HaZZ, tak ako to stanovuje § 85 ods. 2 ZoHaZZ, ale aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín tak, ako to ustanovuje článok 6 písm. b) Smernice.

3. V tejto súvislosti žalobca poukázal na prednosť práva Európskej únie pred vnútroštátnym právom. Zodpovednosť členských štátov a ich orgánov pri aplikácii práva EÚ vychádza zo zásady prednosti práva EÚ, teda zo zásady, že právne predpisy EÚ majú prednosť pred vnútroštátnymi predpismi členských štátov. Na základe princípu prednosti a jeho priameho účinku je založená aj zodpovednosť členského štátu v prípade jeho chybnej aplikácie alebo opomenutia aplikácie zo strany členského štátu, pričom osoby, ktoré sú takýmto konaním poškodené, sa môžu voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody. Je pritom nevyhnutné zdôrazniť, že zodpovednosť štátu v prípade porušenia práva EÚ je absolútna a objektívna, členský štát teda nemá k dispozícii žiadne exkulpačné ani liberačné dôvody, a to bez ohľadu na to, ktorý orgán konajúci v mene členského štátu škodu spôsobil. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na výklad Súdneho dvora EÚ (ďalej len ,, SD EÚ “) vo vzťahu k čl. 6 Smernice, ktorý ustanovuje maximálny týždenný pracovný čas, a to predovšetkým na referenčné rozhodnutie SD EÚ, sp. zn.: Y.-XXX/XX zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß. ZoHaZZ vymedzuje „služobný čas“ vo vyššie citovanom ustanovení § 85 ods. 1, ods. 2. Okrem uvedeného vymedzenia „služobného času“ ZoHaZZ ďalej upravuje podmienky výkonu štátnej služby príslušníkov HaZZ v ustanoveniach § 86 - § 94, v ktorých vymedzuje pojmy ako: nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, prestávky v štátnej službe, nepretržitý odpočinok medzi služobnými dňami, dĺžka nepretržitého odpočinku v týždni, dni služobného pokoja, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť a dovolenka. Zo žiadneho ustanovenia ZoHaZZ však nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času, pričom v skutočnosti sa tento čas služobnej pohotovosti nezapočítava do pracovného času príslušníka HaZZ. Naopak, z ustanovení § 86 ods. 2 a § 92 ods. 1 ZoHaZZ jednoznačne vyplýva, že zákon rozlišuje medzi (i) vykonávaním štátnej služby hasiča v rámci služobného času a (ii) vykonávaním štátnej služby hasiča v rámci určenej služobnej pohotovosti, pretože služobná pohotovosť hasiča v zmysle ZoHaZZ bezprostredne nadväzuje na služobný čas hasiča. Žalobca poukázal na znenie § 86 ods. 2 ZoHaZZ podľa ktorého : „...Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.“ Podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ: „Služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.“ Výsledkom uvedenej úpravy je, že služobná pohotovosť hasiča sa v zmysle ZoHaZZ do služobného času hasiča nezapočítava. Žalobca okrem iného poukázal aj na tú skutočnosť, že Zákonník práce v prílohe č.2 v rámci zoznamu preberaných právne záväzných aktov EÚ, rovnako aj ako ZoHaZZ uvádza, že došlo k prebratiu Smernice. V Zákonníku práce však na rozdiel od ZoHaZZ došlo k prebratiu Smernice aj v materiálnom zmysle, nakoľko § 96 ods.2 Zákonníka práce (ďalej len ,,ZP“) výslovne ustanovenuje, že: ,, Čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas“. Nakoľko teda ZoHaZZ v § 193 ods. 1 vylúčil aplikáciu § 96 ZP na príslušníkov HaZZ, ide podľa názoru žalobcu zo strany Slovenskej republiky o flagrantné a ničím neodôvodnené porušenia práva EÚ. Na základe vyššie uvedených skutočností je teda zrejmé, že ZoHaZZ umožňuje služobnému úradu (zamestnávateľovi) rozvrhnúť príslušníkovi HaZZ jeho služobný (pracovný) čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v článku 6 písm. b) Smernice, a to v dôsledku skutočnosti, že služobná pohotovosť nie je podľa ZoHaZZ považovaná za súčasť služobného (pracovného) času príslušníka HaZZ. Týmto je daný rozpor ZoHaZZ s článkom 6 písm. b) Smernice, nakoľko umožňuje služobnému úradu, aby služobný čas príslušníka HaZZ bol rozvrhnutý tak, že tento pravidelne a de facto sústavne prekračuje Smernicou stanovený maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Preto možno uzavrieť, že Smernica nebola správne (resp. nebola v časti vôbec) implementovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky. Pri aplikácii

vyššie uvedených skutočností na skutkový stav vyplývajúci z tejto žaloby a z priložených listinných dôkazov je teda zrejmé, že žalobca počas žalovaného obdobia odpracoval viac, než povoľuje článok 6 písm. b) Smernice (bližšie v ďalších častiach tejto žaloby). S poukazom na vyššie uvedené právo žalobcu vyplývajúce z ustanovenia článku 6 písm. b) Smernice bolo a je sústavne porušované, a to nie len za žalované obdobie, ale od nástupu žalobcu do služby. Žalobca počas žalovaného obdobia pracoval nad stanovený limit vyplývajúci z článku 6 písm. b) Smernice, ide teda o zjavné porušenie judikatúry Súdneho dvora, a preto sa toto porušenie musí považovať za dostatočne závažné porušenie práva Únie. S poukazom na uvedené skutočnosti je preto splnená podmienka dostatočnej závažnosti porušenia právnej normy Únie. V danom prípade porušením článku 6 písm. b) Smernice v prvom rade bolo a je porušované právo žalobcu na ochranu zdravia, ktoré je ako jedno z najvýznamnejších osobnostných práv upravené aj v čl. 40 Ústavy SR.

4. Žalobca poukázal na dôvody prijatia Smernice v ktorých sú uvedené ciele ňou sledované a z ktorých vyplýva, že normotvorca vychádzal z faktu, že je stále príliš vysoký výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania a musia sa preto bezodkladne zaviezť alebo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ich ochrany. Tento cieľ by sa nemal podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku, pričom pojem "odpočinok" sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času; „primeraný odpočinok" znamená, že pracovníci majú pravidelný čas odpočinku, trvanie ktorého je vyjadrené v jednotkách času a ktorý je dostatočne dlhý a nepretržitý, aby sa zabezpečilo, že v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobia úraz ani sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a že si ani krátkodobo ani dlhodobo nepoškodia zdravie.

5. Vzhľadom na skutkový stav opísaný v tejto žalobe žalobca trvá na tom, že dlhoročne dochádza k porušovaniu jeho osobnostných práv na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity, spočívajúce v porušení práva na primeranú dobu odpočinku, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život, a to v príčinnej súvislosti s tým, že mu vnútroštátnou právnou úpravou nebola poskytnutá ochrana v zmysle Smernice a vo výsledku musel na úkor svojho odpočinku, súkromia a rodinného života po práci reálne odpracovať viac, ako v zmysle Smernice odpracovať mal a mohol. Každou hodinou odpracovanou nad rámec Smernice dochádza podľa žalobcu k zásahu do jeho osobnostných práv, najmä do práva na súkromie a rodinný život, ako aj do práva na ochranu zdravia. Vzhľadom na skutočnosť, že obmedzenie maximálnej dĺžky pracovného času predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, neustále a dlhodobé porušovanie tohto pravidla zo strany Slovenskej republiky jednoznačne zakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

6. Pokiaľ ide o referenčné obdobie, ide o stanovený časový úsek, v rámci ktorého dochádza k spriemerovaniu odpracovaných hodín na účely zistenia, či došlo alebo nedošlo k prekročeniu max. prípustného pracovného času. Smernica v čl. 16 písm. b) stanovuje dané obdobie ako štvormesačné, avšak v čl. čl. 17 ods. 3 písm. b) bod iii. Smernica upravuje výnimku, okrem iného, aj pre protipožiarne služby a služby civilnej ochrany. V nadväznosti na uvedené sa vnútroštátny zákonodarca odchýlil od čl. 16 písm. b) Smernice a v § 86 ods. 1 ZoHaZZ ustanovil šesťmesačné referenčné obdobie. Žalobca za prvý polrok v roku 2020 odpracoval celkovo 1369,8 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 52,68461538 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 4,684615385 hodín, čo predstavuje 121,8 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň) predstavoval sumu vo výške 15,38085714 EUR, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospel žalobca k sume vo výške 1873,3884 €. Za druhý polrok v roku 2020 žalobca odpracoval celkovo 1329 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 50,55978261 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 2,559782609 hodín, čo predstavuje 67,28571429 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň) predstavoval sumu vo výške 15,55171429 €, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospejeme k sume vo výške 1046,408204 €. Súčet celkových súm za vyššie uvedené referenčné obdobia predstavuje požadovaný nárok žalobcu, ktorý je vo výške 2.919,80 €.

7. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril písomne podaním doručeným súdu dňa 21.09.2023. K žalobcom uplatnenému nároku uviedol, že nárok na náhradu škody ktorý si uplatnil v dôsledku porušenia práva Európskej únie, nakoľko došlo k nesprávnemu prebratiu Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky, považuje za nedôvodný. Žalovaný má za to, že Smernicu nemožno aplikovať na prejednávaný prípad, nakoľko Smernica sa neuplatňuje na odvetvia činnosti, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný zastáva názor, že Smernica sa na služobný pomer príslušníkov Hasičského a záchranného zboru nevzťahuje v plnom rozsahu, a preto jej ustanovenia nemohli byť porušené, tak ako to tvrdí žalobca. Okrem iného má žalovaný za to, že štátnu službu príslušníkov Hasičského a záchranného zboru SR, v rámci ktorej vykonávajú zásahovú činnosť, možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti v čl. 2 ods. 2 smernice Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, na ktorú Smernica v čl. 1 ods. 3 odkazuje, nakoľko úlohy, ktoré príslušníci Hasičského a záchranného zboru plnia, možno subsumovať pod pojem „osobitné činnosti služieb civilnej ochrany“, keďže okrem úloh na úseku ochrany pred požiarmi plnia aj úlohy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, predovšetkým v oblasti priameho výkonu záchranárskych činností. Žalovaný má taktiež za to, že žalobca si nesprávne vykladá pôsobnosť Smernice, nakoľko podľa jeho názoru sa Smernica nevzťahuje na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Rozsah pôsobnosti Smernice stanovuje článok 1 ods. 3, podľa ktorého táto Smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 Smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 Smernice 89/391/EHS. Smernica Rady 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 stanovuje, že Smernica 89/391/EHS sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Z dikcie daného článku vyplýva, že ide len o exemplifikatívny a nie taxatívny výpočet činností, ktoré možno označiť ako osobitné činnosti verejných služieb. Žalovaný má teda za to, že štátna služba príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, ktorí vykonávajú aj zásahovú činnosť charakteristickú nerovnomerným rozvrhnutím služieb s nariadenou služobnou pohotovosťou má charakter osobitnej činnosti služieb civilnej ochrany. Z tohto dôvodu žalobcovi nemohla vzniknúť škoda, nakoľko ustanovenia Smernice sa na neho nevzťahujú a teda nie je splnený základný predpoklad zodpovednosti za škodu.

8. Žalovaný vo vyjadrení taktiež vzniesol námietku nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobu pre netransponovanie Smernice, resp. pre nesprávnu transpozíciu Smernice môže podať Európska Komisia na Súdny dvor Európskej únie (ďalej len ako „SDEÚ“), alebo fyzická resp. právnická osoba, ktorá bola týmto priamo dotknutá, t.j. došlo k porušeniu alebo poškodeniu jej práv a to na vnútroštátny súd členského štátu Európskej únie. Žalobca však nezažaloval svojho zamestnávateľa, ale štát, v mene ktorého koná ten ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí oblasť štátnej správy pre Hasičský a záchranný zbor, čo je zásadný rozdiel v označení žalovaného, teda v jeho pasívnej vecnej legitimácii.

9. Za neopodstatnené považuje žalovaný tvrdenia žalobcu, ktorý konštatuje, že malo dôjsť k nesprávnej transpozícii Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z., podľa ktorého sa podľa žalobcu doba služobnej pohotovosti nezapočítava do týždenného pracovného času hasičov. K tomuto tvrdeniu žalovaný uviedol, že z hľadiska vhodnosti transpozície Smernice do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky je potrebné zohľadniť aj výpočet za tri roky, nakoľko ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré (na rozdiel od práv osobnostných) podlieha režimu premlčania v trojročnej premlčacej lehote vyplývajúcej z § 101 Občianskeho zákonníka a žalobca ho aj takto uplatňuje). Smernica v článku 16 písm. b) in fine uvádza: „...Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne...“. Výpočet nezohľadňuje práceneschopnosti ani ďalšie neprítomnosti (napríklad karanténa z dôvodu ochrany verejného zdravia a pod., zaokrúhlené v prospech žalobcu).Vo výpočte je možné ďalej zohľadniť aj dni služobného voľna poskytnuté na základe kolektívnej zmluvy (napr. čl. 4 ods. 14 Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre príslušníkov Hasičského a záchranného zboru na rok 2021 - uplatňuje sa v období január - jún príslušného kalendárneho roka, a teda spôsobuje zlepšenie výpočtu v týchto referenčných obdobiach), čoho dôsledkom je konštatovanie o vhodnosti transpozície Smernice vzhľadom na dodržiavanie práv žalobcu v zmysle žaloby. Z uvedeného výpočtu a ďalších skutočností teda podľa žalovaného vyplýva, že z hľadiska maximálneho priemerného počtu odslúžených hodín týždenne vzhľadom na referenčné obdobia, bola Smernica 2003/88/ES transponovaná správne.

10. Čo sa týka časti žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody žalovaný vzniesol námietku premlčania a navrhol, aby bola žaloba v časti v ktorej došlo k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku zamietnutá. Konkrétne sa to týka obdobia január až máj 2020, nakoľko toto žalobcom uplatňované obdobie je uplatnené po uplynutí premlčacej doby. Tieto tvrdenia žalovaný odvodzuje od žalobcom predložených výplatných pások pričom sám žalobca tvrdí, že od januára 2020 malo dôjsť k porušeniu jeho práv. K podaniu žaloby však došlo 30.06.2023, t.j. viac ako 3 roky od doby, kedy malo dôjsť k údajnému zásahu do práv žalobcu.
11. Žalovaný je taktiež toho názoru, že ak mal žalobca za to, že mu zamestnávateľ určoval pohotovosť nad Smernicou povolený limit, mal na túto skutočnosť svojho nadriadeného upozorniť v súlade s § 69 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z. a žiadať, aby mu táto nebola určovaná z dôvodov, ktoré v žalobe uvádza. Žalovaný v tomto prípade podotýka, že žalobca za každú hodinu určenej služobnej pohotovosti, vrátane tých hodín, o ktorých tvrdí, že mali byť vykonané nad limit určený Smernicou, mu boli riadne vyplatené príslušné zložky služobného príjmu, resp. poskytnuté náhradné voľno. Podľa žalovaného nie je prípustné, aby sa zodpovednosť Slovenskej republiky odvodzovala od individuálneho prístupu inej osoby k pracovnoprávnym vzťahom konkrétneho zamestnanca. Žalovaný uviedol, že Smernica bola transponovaná do slovenského právneho poriadku okrem iného Zákonom o Hasičskom a záchrannom zbore. Z vyššie uvedeného dôvodu má žalovaný za to, že z hľadiska maximálneho priemerného počtu odslúžených hodín týždenne, vzhľadom na referenčné obdobia bola Smernica transponovaná správne. Žalovaný taktiež zdôraznil, že jednotlivé ustanovenia Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore (najmä ust. § 85 ods. 1, § 86 ods. 1, 2, 3 a § 92 ods. 1) definujú služobný čas príslušníka Hasičského a záchranného zboru SR ako časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu, pričom umožňuje rozvrhnúť služobný čas aj nerovnomerne a súčasne jasne definuje pojem služobný deň, za ktorý sa považuje vykonávanie štátnej služby podľa rozvrhu služobného času. Zo Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore jasne vyplýva, že okrem štátnej služby vykonávanej v riadnom služobnom čase sa za výkon štátnej služby považuje aj služobná pohotovosť v štátnej službe vykonávaná v mieste výkonu štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v rámci riadneho rozvrhnutia služobného času podľa § 91 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore a štátna služba nadčas podľa § 92 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore. Ustanovenia Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore nepopierajú, že služobná pohotovosť v štátnej službe je výkonom štátnej služby, ale svojou formuláciou účelovo vystihujú rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe a nariadenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe. Pri nariadenej služobnej pohotovosti v štátnej službe ide o služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ale mimo rozvrhnutia služobného času, čo je vyjadrené napr. aj vo výške peňažnej náhrady za časť tejto služobnej pohotovosti v štátnej službe. Ustanovenie § 92 ods. 1 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore len vystihuje časovú kontinuitu medzi výkonom štátnej služby a služobnou pohotovosťou. V oboch prípadoch je však nesporné, že ide o výkon štátnej služby v rámci služobného času. Tvrdenie žalovaného o služobnom čase pritom podporuje aj Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre príslušníkov Hasičského a záchranného zboru na rok 2019-2020 a na rok 2021 -2022.
12. Pokiaľ ide o transponovanie čl. 6 Smernice žalovaný uviedol, že podľa Smernice priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní nesmie prekročiť 48 hodín vrátane nadčasov, pričom týždenný pracovný čas pre každého zamestnanca musí byť ustanovený zákonom, správnym opatrením alebo kolektívnou zmluvou. Smernica umožňuje ustanoviť odlišne referenčné obdobie iné ako 7 dní, čo prichádza do úvahy najmä pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase. Článok 16 Smernice stanovuje na účely ustanovenia maximálneho týždenného pracovného času referenčné obdobie na 4 mesiace. Článok 17 ods. 3 Smernice poskytuje protipožiarnym službám možnosť uplatnenia výnimky a určiť dlhšie referenčné obdobie prípadne na 6 mesiacov alebo ak je to v kolektívnej zmluve uvedené, tak na celých 12 mesiacov. Podmienkou uplatnenia takéhoto iného referenčného obdobia navyše je, že príslušným pracovníkom sa poskytne rovnocenný pracovný čas odpočinku alebo vo výnimočných prípadoch, kde to z objektívnych dôvodov nie je možné, sa príslušným pracovníkom poskytne primeraná ochrana. Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore upravuje limity dĺžky služobného času tak, že pri rovnomernom služobnom čase je služobný čas príslušníka 40 hodín týždenne (ust. § 85), pričom podľa ust. § 91 ods. 3 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore možno hasičovi prikázať v kalendárnom roku službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín, čo je v priemere 5,7 hodín týždenne. Žalovaný dal súdu do pozornosti, že služobný čas hasičov môže byť rozvrhnutý aj nerovnomerne, pričom pri takto určenom pracovnom čase nesmie byť dĺžka riadneho služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín a celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni. V zmysle

platnej kolektívnej zmluvy hasiči vykonávajú štátnu službu s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom, výkon štátnej služby majú v rámci 12 hodinového riadneho služobného času alebo majú služobný čas rozvrhnutý na 16,5 hodín vykonávania štátnej služby a časť služobnej pohotovosti, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v mieste vykonávania štátnej služby v trvaní 7,5 hodín v jednej 24 hodinovej smene. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas je rozvrhnutý na obdobie 6 mesiacov. Na základe uvedeného mal žalovaný za to, že napriek tomu, že vnútroštátne právo neupravuje explicitne maximálny priemerný týždenný služobný čas uvedený konkrétnym počtom hodín, v príslušných ustanoveniach Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore a Kolektívnych zmluvách sú dostatočne ustanovené počty hodín služobného času hasičov, a preto mal žalovaný za to, že Smernica bola pokiaľ ide o čl. 6 Smernice transponovaná správne.

13. K žalobcom uplatnenému nároku na náhradu škody žalovaný uviedol, že v období roka 2020, v ktorom žalobca uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, t.j. od januára 2020 do decembra 2020 žalobca vykonal spolu 595 hodín služobnej pohotovosti, z čoho len 21,25 hodín bola aktívna časť služobnej pohotovosti (nadčas) a zvyšných 573,75 hodín žalobca strávil neaktívnou časťou služobnej pohotovosti, kedy bol v mieste výkonu štátnej služby, ale tento čas strávil oddychom a odpočinkom. Na tento účel má v mieste výkonu štátnej služby určený priestor. Aktívna časť, tzn. výkon štátnej služby počas prerušenej služobnej pohotovosti tvoril v sledovanom období len 3,57 %. Smernica stanovuje maximálny týždenný pracovný čas 48 hodín, avšak tento limit je priemer, ktorý možno v súlade s čl. 16 ods. b) smernice vypočítať za referenčné obdobie nepresahujúce 4 mesiace. Z plánovacích plachiet vyplýva, že ak prepočítame čas strávený v práci (24 hodín v každom služobnom dni) a 4 mesačné referenčné obdobie pre výpočet skutočného času, ktorý žalobca strávil na pracovisku, dospeli by sme k záveru, že: v roku 2020 v období 1/2020 - 4/2020 t.j. spolu 121 dní, čo je 17,29 týždňa žalobca mohol odpracovať maximálne (zaokrúhlene na celú hodinu) 830,00 hodín. V tomto období bol žalobca v práci (výkon služby + pohotovosť na pracovisku) 819,00 hodín, čo je o 11,00 hodín menej ako maximálny čas ustanovený smernicou; v období 5/2020 - 8/2020 t.j. spolu 123 dní, čo je 17,57 týždňa žalobca mohol odpracovať maximálne (zaokrúhlene na celú hodinu) 843 hodín. V tomto období bol žalobca v práci (výkon služby + pohotovosť na pracovisku) 813,00 hodín, čo je o 30,00 hodín menej ako maximálny čas ustanovený smernicou v uvedenom referenčnom období; v období 9/2020 - 12/2020 t.j. spolu 122 dní, čo je 17,43 týždňa žalobca mohol odpracovať maximálne (zaokrúhlene na celú hodinu) 837,00 hodín. V tomto období bol žalobca v práci (výkon služby + pohotovosť na pracovisku) 567,50 hodín, čo je o 269,50 hodín menej ako maximálny čas ustanovený smernicou. Podľa uvedených výpočtov aj po započítaní pohotovosti na pracovisku do maximálneho týždenného pracovného času žalobca pracoval: v roku 2020 v prvom referenčnom období v priemere 47,37 hodín týždenne, v druhom referenčnom období v priemere 46,27 hodín týždenne a v treťom referenčnom období v priemere 32,56 hodín týždenne (smernica umožňuje odpracovať 48 hodín týždenne);

14. Záverom svojho vyjadrenia žalovaný uviedol, že žalobu podanú žalobcom považuje za nekonkrétnu, zmätočnú, pričom zdôraznil, že žalobca doposiaľ nepreukázal aká ujma mu v skutočnosti vznikla. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že podmienkou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je existencia závažnej ujmy, čo žalobca v danom konaní ničím nepreukázal.

15. Dňa 26.10.2023 bola súdu doručená replika žalobcu k vyjadreniu žalovaného. Vo vyjadrení žalobca odmietol argumentáciu žalovaného, ktorý tvrdil, že žalobca mal povinnosť upozorniť svojho zamestnávateľa na možnosť vzniku škody. V tejto súvislosti zdôraznil, že žalobcovi takáto povinnosť z ničoho nevyplýva. Je evidentné, že za nesprávnu transpozíciu Smernice zodpovedá štát a nie žalobca. K žalovaným vznesenej námietke premlčania žalobca uviedol, že táto námietka je zmätočná a neurčitá. Sám žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uvádza, že správne sa má vychádzať zo 6 mesačného referenčného obdobia, z čoho vyplýva, že nárok žalobcu nie je premlčaný ani v časti, nakoľko: žalobca prekročil maximálne prípustný pracovný čas stanovený Smernicou pre referenčné obdobie január až jún 2020 až v mesiaci jún 2020 a žalobca sa o tom, že prekročil maximálne prípustný pracovný čas stanovený Smernicou, mohol dozvedieť až po uplynutí celého referenčného obdobia, teda koncom mesiaca jún 2020, pričom žalobu doručil žalobca súdu v júni 2023. V tejto súvislosti však žalobca zdôraznil, že ak by aj bola námietka čiastočného premlčania dôvodná (čo však v žiadnom prípade nie je), ani v takom prípade by súd v tomto prípade nemohol považovať danú námietku za riadne uplatnenú, nakoľko, sporová strana, ktorá námietku premlčania vzniesla (teda ju tvrdila), nesie aj dôkazné bremeno o skutočnostiach, s ktorými zákon spája začiatok a plynutie premlčacej doby (a teda aj jej koniec), a pokiaľ bez ďalších tvrdení a dôkazov nemožno posúdiť premlčanie práva (t. j. či premlčacia doba márne

uplynula), námietku premlčania je potrebné vyhodnotiť ako neúčinnú (napr. rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. XXCob/XXX/XXXX) alebo Najvyššieho súdu ČR (Ro NS ČR z 15.10.2005, sp. zn. XXCdo XXX/XXXX, Ro NS ČR z 27.05.2008, sp. zn. XXCdo XXXX/XXXX). Podľa žalobca preto nie je prípustné, aby žalobca bez ďalšieho vzniesol námietku premlčania a ďalej už nechal na súde, aby tento zisťoval, kedy presne začala premlčacia doba plynúť a kedy skončila.

16. K žalovaným vznesenej námietke pôsobnosti Smernice žalobca uviedol, že právna argumentácia žalovanému nezodpovedá interpretačnému záveru, ktorý v tejto otázke zaujal SD EÚ v rozhodnutí vo veci C - 429/09 (Günter Fuß proti Stadt Halle). V predmetnom rozhodnutí sa SD EÚ jasne vyjadril k povahe práce hasičov ako takých, bez náznaku rozlíšenia, či sú tieto práce vykonávané na celoštátnej alebo regionálnej úrovni a či je zamestnávateľom štát alebo iný subjekt. Nemožno v tejto súvislosti prehliadať ani to, že v tomto rozhodnutí SD EÚ nadväzuje na svoju skoršiu judikatúru, v ktorej sa už kategoricky vyjadril k spôsobu interpretácie slovného spojenia „určité osobitné činnosti verejných služieb“, použitého pri negatívnom vymedzení pôsobnosti Smernice. SD EÚ v tomto smere vo svojom rozhodnutí vo veci C-397/01 až C-403/01 (išlo o spojené veci - Bernhard Pfeiffer a i. proti Deutsches Rotes Kreuz, Kreisverband Waldshut eV), kde SD EÚ uviedol, že „výnimka uvedená v článku 2 ods. 2 prvom pododseku smernice 89/391 (bola) prijatá len na účel zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa - pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy.“ Žalobca zároveň poukázal na samotné vyjadrenie žalovaného konkrétne časť I, kde žalovaný namieta pôsobnosť Smernice v podstate z dôvodu, že štátna služba príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť patrí pod negatívne vymedzenie pôsobnosti inej smernice, a to smernice Rady č. 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (ďalej aj ako „Smernica č. 89/391/EHS“). Na Smernicu č. 89/391/EHS avšak pritom odkazuje Smernica v čl. 1 ods. 3.

17. K žalobcom uplatnenému nároku na náhradu škody žalobca uviedol, že žalobca pri výpočte hodín vychádza výlučne z výplatných pások, kedy v každom mesiaci v rámci referenčného obdobia spočítal fond pracovného času + nadčasy + neaktívnu časť služobnej pohotovosti, pričom za každý mesiac vyšiel určitý počet hodín, ktorý následne spriemeroval a vyšiel priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie. Pokiaľ z daného referenčného obdobia vyplynulo, že došlo k odpracovaniu nad rámec 48 hodín, predmetné hodiny, ktoré boli nad rámec , žalobca ocenil spôsobom uvedeným v žalobe. Žalobca predložil výplatné pásky, z ktorých prevzal údaje o fonde pracovného času, nadčasoch a neaktívnej časti služobnej pohotovosti, pričom z dôvodu prehľadnosti vypracoval tabuľku, do ktorej boli zahrnuté vstupy z výplatných pások. Predmetná tabuľka nie je žiadnym dôkazným prostriedkom, z ktorého by žalobca vyvodzoval akékoľvek dôkazy; dôkazným prostriedkom o počte odpracovaných hodín sú výplatné pásky žalobcu. Pokiaľ ide o osobitný systém sociálneho zabezpečenia (rôzne „výhody“ poskytované príslušníkom HaZZ, ktoré žalovaný uvádza), tak tie sú asi také, že v dôsledku nesprávnej transpozície sa žalobcovi značná časť reálne odpracovaných hodín ani nezarátava do dôchodku, v dôsledku čoho bude mať výrazne nižší dôchodok, než aký by mal, keby bola Smernica transponovaná správne. Ak však žalovaný na str. 12 vyjadrenia zmieňuje ako výhody pre žalobcu, napr. rekondičné pobyty a pod., tak uvedené v žiadnom prípade nepredstavuje výhodu pre žalobcu, ale ide o jednu z podmienok kvalitného výkonu služby, nakoľko ide o mimoriadne náročnú prácu, či už z pohľadu fyzických schopností a tiež nárokov na psychiku; z uvedeného pohľadu je teda na mieste, aby zamestnávateľ zabezpečoval rekondičné pobyty, pravidelné lekárske prehliadky.

18. Žalobca tvrdenia žalovaného o tom, že„ Do maximálneho času pre účely dodržiavania maximálneho týždenného času určeného smernicou nemožno zarátavať čas, kedy žalobca čerpá náhradné voľno, dovolenku, dodatkovú dovolenku, PN-ku, OČR-ku, lekára, otcovskú dovolenku, alebo je na rekondičnom pobyte (benefit pre príslušníka; s účinnosťou od 1. 1. 2023 je možné vykonať rekondičný pobyt aj formou aktívneho odpočinku doma), pretože počas tohto času žalobca nepracuje podľa pokynov zamestnávateľa ani nevykonáva činnosti vyplývajúce z jeho popisu služobných činností. Preto nemožno takto strávený čas zarátavať do maximálneho týždenného pracovného času.“ odmietol. V tejto súvislosti zdôraznil, že predmetná časť výkladového oznámenia Komisie o Smernici vysvetľuje, čo nie je zahrnuté v referenčnom období (ako to vyplýva aj z nadpisu predmetnej časti), a nie, aké hodiny nemajú byť zahrnuté do celkového rozsahu pracovného času pri výpočte týždenného priemeru. Z obsahu výkladového oznámenia Komisie o Smernici citovaného v bode 42. repliky aj z gramatického výkladu samotného ustanovenia čl. 16 písm. b) Smernice je zrejmé, že z výpočtu týždenného priemeru je

vylúčené obdobie, kedy pracovník čerpal dovolenku alebo bol práceneschopný. V matematickom vyjadrení to znamená, že obdobie, v ktorom pracovník čerpal dovolenku alebo bol práceneschopný, nemá vstupovať do menovateľa zlomku zostaveného ako pomer pracovného času určeného v hodinách a doby referenčného obdobia určeného v sedemdňových obdobiach. Ako vyplýva z druhého odseku predmetnej časti výkladového oznámenia Komisie o Smernici, cit.: „neexistenciu práce počas tohto obdobia nemožno použiť na kompenzáciu iných období, počas ktorých sa presiahol maximálny týždenný pracovný čas“, účelom ustanovenia čl. 16 písm. b) Smernice je nepochybne zabrániť tomu, aby pracovník nebol znevýhodnený na základe skutočnosti, že čerpal dovolenku alebo že bol práceneschopný, tým, že by v inom sedemdňovom období (v rámci toho istého referenčného obdobia) mohol byť nútený odpracovať ďalšie hodiny v rozsahu zodpovedajúcom príslušnej pomernej časti maximálneho týždenného pracovného času za dobu dovolenky alebo práceneschopnosti. Pokiaľ pracovník čerpal dovolenku alebo bol práceneschopný, a teda reálne odpracoval menej, nemôže sa to v rámci referenčného obdobia spriemerovať s inými obdobiami, kedy odpracoval viac. Z toho dôvodu je potrebné pri výpočte priemerného týždenného pracovného času postupovať tak, aby výsledný priemerný týždenný pracovný čas nebol znížený v dôsledku čerpania dovolenky alebo práceneschopnosti . V opačnom prípade by to viedlo k absurdnému záveru rozpornému s účelom Smernice, ktorým je ochrana zdravia pre organizáciu pracovného času. Čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobca podanou žalobou uplatňuje, žalobca zdôraznil, že u neho dochádzalo k týmto zásahom nepretržite a to od roku 2003 až do roku 2020, teda počas celého služobného života žalobcu, pričom napriek enormnému množstvu odpracovaných hodín sa mu značná časť týchto hodín ani nezapočítala do pracovného času, čo má priamy odraz vo výške dôchodku, a teda nielenže zasahovala počas celého služobného života, ale ovplyvňuje aj následný život žalobcu na dôchodku.

19. Súd vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu ako aj listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu (Rozhodnutie riaditeľa krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Bratislave o ukončení služobného pomeru žalobcu v štátnej službe dňom 01.01.2021, Výplatné pásky žalobcu za obdobie január až december 2020 tabuľkovým prehľadom služieb žalobcu) a zistil nasledovný skutkový stav:

20. Žalobca bol v rozhodnom období t.j. v čase od januára 2020 do decembra 2020 príslušníkom Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky na pracovisku Pezinok. Služobný pomer v Hasičskom a záchrannom zbore SR započal dňom 01.04.2003 a tento ukončil dňa 01.01.2021, odchodom do výsluhového dôchodku. Žalobcovi boli nerovnomerne rozvrhované služby takým spôsobom, že žalobcovu 16 hodinovú riadnu službu v služobný deň nadväzuje určená 8 hodinová služobná pohotovosť, počas ktorej sa musí žalobca zdržiavať na pracovisku. V prípade, že je počas pohotovosti vyhlásený poplach, musí byť žalobca pripravený k zásahu cca do jednej minúty. V prípade vyhlásenia poplachu sa mení služobná pohotovosť na službu nadčas. Po takto určenej službe vrátane služobnej pohotovosti v celkovom trvaní 24 hodín majú mať príslušníci Hasičského a záchranného zboru 2 dni voľna. Bezprostredne po tom, ako strávia na pracovisku 24 hodín by mali mať garantované voľno v trvaní 8 hodín a následne môžu byť opätovne zavolaní do služby resp. im môžu byť nariadené školenia, cvičenia a pod. Žalobca vo výpovedi pred súdom uviedol, že čas navyše ktorý počas jeho služby v Zbore trávil v zamestnaní mohol stráviť s rodinou. Prvé manželstvo sa mu rozpadlo aj z toho dôvodu, že bol viac v práci ako doma. V súčasnosti sa rozhodol odísť do výsluhového dôchodku, nakoľko by z rovnakých dôvodov bolo ohrozené aj jeho druhé manželstvo. Počas druhého manželstva sa mu narodila dcéra s ktorou trávil veľmi málo času a aj toto bol dôvod jeho odchodu do výsluhové dôchodku, nakoľko zo strany zamestnávateľa nedochádzalo k žiadnym zmenám.

21. Na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku, žalobca predložil súdu výplatné pásky za obdobie január 2020 až december 2020. Vychádzajúc zo 6 mesačného referenčného obdobia ustanoveného v § 86 ods.1 ZoHaZZ zo žalobcom predložených výplatných pások v časti fond služobného času vyplýva, že žalobca za prvý polrok roku 2020 odpracoval celkovo 1369,8 hodín, čo predstavuje týždenný služobný čas 52,68 hodín a 121,8 hodín nad rámec Smernice. Plat za službu nadčas v pracovný deň predstavoval sumu vo výške 15,38 €, pričom súčinom tejto sumy a počtu odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané 6 mesačné referenčné obdobie dospel žalobca k sume 1.873,38 €. Za druhý polrok roku 2020 žalobca odpracoval celkovo 1329 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas 50,55 hodín. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca v danom referenčnom období odpracoval nad rámec Smernice za jeden týždeň 2,55 hodiny, čo predstavuje 67,28 hodín nad rámec Smernice. Plat žalobcu za službu

nadčas v pracovný deň predstavoval sumu vo výške 15,55 €, pričom súčinom tejto sumy a počtu odpracovaných hodín nad rámec Smernice predstavuje žalobcom uplatnenú škodu vo výške 1.046,4 €.

22. Žalovaný v prednese pred súdom namietal žalobcom uplatnený nárok, ktorý považuje za nedôvodný, nepreukázaný ako aj neprimeraný. Podľa žalovaného žalobca nesprávne rozdeľuje žalované alebo uplatňované obdobia do dvoch 6 mesačných referenčných období v ktorých spočítava fond pracovného času s nadčasmi a neaktívnou časťou služobnej pracovnej pohotovosti a výsledné číslo označuje ako odpracované hodiny. Podľa žalovaného ide o nesprávne a zavádzajúce označenia , nakoľko fond pracovného času zahŕňa aj všetky druhy voľna ako sú riadna dovolenka, dovolenka za sviatok bez odpočtu, dodatková dovolenka, voľno za sviatok, náhradné voľno, voľnosť kolektívnej zmluvy a ďalšie dni voľna kedy pracovník nepracuje. Predmetné voľno sa na účely výpočtu mzdy započítava do fondu pracovného času. Smernica 2003/88 v článku 2 ods. 1,2 jasne rozlišuje medzi pracovným časom a časom odpočinku, keďže pracovný čas definuje ako akýkoľvek čas počas ktorej pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou. Akýkoľvek iný čas, ktorý nie je pracovným časom je čas odpočinku. Z uvedeného podľa žalovaného jasne vyplýva, že na účely výpočtu referenčných období nie je možné použiť fond pracovného času tak ako to urobil žalobca nakoľko fond pracovného času v sebe zahŕňa aj čas odpočinku v zmysle článku 2 ods. 2 Smernice. Voči prvému referenčnému obdobiu žalovaný vzniesol námietku premlčania, kedy si žalobca uplatňuje premlčaný nárok na obdobie od 1 /2020 do 6/2020. Žalovaný má za to že premlčacia doba vzhľadom na charakter uplatneného nároku plynie dňom nasledujúcim po dni v ktorom došlo k zásahu do práva žalobcu preto námietka premlčania sa týka nároku za celý prvý polrok roku 2020. Je zrejmé, že žaloba bola podaná dňa 30.06.2020, t.j. po uplynutí premlčacej doby. Vo vzťahu k druhému referenčnému obdobiu žalovaný uvádza, že žalobca skutočne odpracoval spolu 976,5 hodín v zmysle článku 2 ods. 1 smernice a toto obdobie sa skladalo zo 184 dní, čo predstavuje 26,286 týždňa. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v období od 7/2020 do 12/2020 odpracoval v priemere 37,15 hodín týždenne a teda Smernica v tomto referenčnom období porušená nebola. Rovnako to platí aj pre premlčacie obdobia v ktorom skutočne odpracoval spolu 1.223 hodín v 182 dňoch teda 26 týždňoch a teda priemerný pracovný čas žalobcu v tomto referenčnom období bol 47,04 hodín. V zmysle uvedeného žalovaný má za to, že nakoľko treba pristupovať ku každému sporu o náhradu nemajetkovej ujmy individuálne s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. XCdo/XX/XXXX z 31.01.2023 je zrejmé, aby predmetná žaloba bola zamietnutá z dôvodu, že v tomto individuálnom prípade nedošlo ani len k porušeniu smernice a teda nebol splnený hneď prvý predpoklad nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný opakovane zdôraznil, že žaloba nie je dôvodná, nárok nie je preukázaný, nakoľko sa žalobcovi nepodarilo preukázať ani len porušenie práva EU žalovaným, čo podľa názoru žalovaného nepreukázal žalobca ani v priebehu tohto konania svojim výsluchom.

23. Právny zástupca žalobcu v prednese pred súdom tvrdenia žalovaného týkajúce sa premlčania žalobcom uplatneného nároku odmietol. Zdôraznil, že žalobca sa o tom či prekročil maximálny pracovný čas dozvie vždy až na konci 6 mesačného referenčného obdobia, nakoľko ak by aj napr. prvé 4 mesiace referenčného obdobia odrobil viac ako je povolené smernicou 48 hodín, tak nasledujúce 2 mesiace môže zase odrobiť menej Až po spriemerovaní týchto 6 mesiacov sa dozvie či bola alebo nebola prekročená maximálna prípustná dĺžka pracovného času. Čo sa týka zápočtu dovolenky k tejto výhrade odkázal na body 42 a 43 žaloby, kde poukázal na výkladové usmernenie k predmetnej smernici ktorého výklad explicitne ustanovuje že neexistenciu práce počas referenčného obdobia nemožno použiť na kompenzáciu iných období počas ktorých sa presiahol maximálny týždenný čas. Z tohto dôvodu je potrebné pri výpočte priemerného týždenného pracovného času postupovať tak, aby výsledný čas nebol znížený v dôsledku čerpania dovolenky, prípadne PN. V opačnom prípade by to viedlo k absurdnému záveru ktorý by bol rozporný z účelom Smernice, pričom týmto účelom je ochrana zdravia a organizácia pracovného času. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

24. Podľa čl. 7 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava SR (ďalej len „Ústava SR“) Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebonariadenímvládypodľačl.120 ods. 2.

25. Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

26. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

27. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

28. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

29. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

30. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa bodu 5 Preambuly Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len ,, Smernica“) všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem „odpočinok“ sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času.

32. Podľa čl. 1 ods. 1 Smernice táto smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času.

33. Podľa čl. 2 ods. 2 písm. a) Smernice táto smernica sa vzťahuje na minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas.

34. Podľa čl. 2 ods. 3 Smernice táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.

35. Podľa čl. 2 Smernice na účely tejto smernice platia tieto definície:

1. „pracovný čas“ je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou; 2.„čas odpočinku“ je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom.

36. Podľa čl. 6 Smernice členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov:

a) týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi,
b) priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

37. Podľa čl. 16 písm. b) Smernice, členské štáty môžu ustanoviť: pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne.

38. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len ,, ZoHaZZ“) služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu.

39. Podľa § 85 ods. 2 ZoHaZZ služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

40. Podľa § 86 ods. 1 ZoHaZZ služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov.

41. Podľa § 86 ods. 2 ZoHaZZ pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.

42. Podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

43. Podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času v mieste vykonávania štátnej služby.

44. Podľa § 103 ods. 5 ZoHaZZ príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.

45. Podľa § 122 ods. 1 ZoHaZZ, ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 1 určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, a 30 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

46. Podľa § 122 ods. 2 písm. a) ZohaZZ, ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada a) 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

47. Podľa § 122 ods. 3 ZoHaZZ náhrada za služobnú pohotovosť podľa odsekov 1 a 2 nepatrí za čas, v ktorom došlo počas jej trvania k vykonaniu štátnej služby; takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas.

48. Podľa článku 2 ods.1,2,3 Civilného sporového poriadku ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

49. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že predmetom sporu je konanie o náhradu škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená porušením úniového práva žalobcu, konkrétne porušením článku 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času t.j. porušením práva žalobcu na 48 hodinový pracovný čas, ktorý má touto Smernicou garantovaný.

50. K námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie súd uvádza, že túto považuje za nedôvodnú. Podľa názoru súdu je nesporné, že spor o náhradu škody, spôsobenej jednotlivcom porušením práva Únie v dôsledku nesprávneho prebratia (transpozície) smernice do vnútroštátneho právneho poriadku možno zaradiť medzi tzv. súkromnoprávne spory. Skutočnosť, že žalovaným v takomto spore je štát, je bez právneho významu. Pokiaľ je účastníkom občianskoprávnych vzťahov štát, je podľa §21 Občianskeho zákonníka právnickou osobou. Z judikatúry Súdneho dvora jednoznačne vyplýva, že spory o náhradu škody, spôsobenej porušením práva únie medzi jednotlivcom a štátom, majú rozhodovať príslušné vnútroštátne súdy. Súd je preto v rámci svojej právomoci v prejednávanom spore oprávnený a povinný skúmať, či zo strany žalovaného /štátu/ došlo k tvrdenému porušeniu práva Únie pri preberaní Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky, to znamená skúmať či zákon NR SR č. 315/2001 Z. z. o HaZZ zodpovedá cieľom článku 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ ES. Každý vnútroštátny súd členského štátu EÚ je v rámci svojich právomocí a voľnej úvahy, ktorú mu priznáva vnútroštátne právo povinný vykladal vnútroštátne ustanovenia čo najviac v súlade s právom EÚ. Ak takáto interpretácia nie je možná, súd je povinný bezodkladne neaplikovať nezlučiteľné vnútroštátne ustanovenie bez toho, aby požiadal, alebo vyčkal, na predchádzajúcu legislatívnu úpravu, ktorou by sa mala uviesť vnútroštátna právna norma do súladu s úniovým právom /C-231-233/06, C-128131/07/. Zohľadniac vyššie uvedené je preto nesporné, že zodpovednosť členských štátov a ich orgánov pri aplikácii práva EÚ vychádza z prednosti práva EÚ, bez ktorej by táto zodpovednosť nebola vynútiteľná. Slovenská republika, ako členský štát Európskej únie, je zodpovedná za dodržiavanie, rešpektovanie a zabezpečovanie dodržiavania a rešpektovania práva Európskej únie, z ktorého dôvodu je daná pasívna legitimácia žalovaného. Zodpovednosť za vzniknutú škodu v tomto prípade vyplýva z judikatúry Súdneho dvora a je založená na prednosti komunitárneho práva pred právom vnútroštátnym. Náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi môže zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj samotný členský štát. Nakoľko v danom prípade žalobca žaluje na tom podklade, že nedošlo k správnej transpozícii Smernice, štát Slovenská republika ako zodpovedný subjekt, musí byť v konaní zastúpený tým ústredným orgánom štátnej správy, ktorý zodpovedá za faktickú implementáciu úniového pravá vnútroštátneho poriadku, do ktorého daná oblasť patrí, ktorým v súlade s ust. § 11 písm.c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, do pôsobnosti ktorého patrí aj správa a riadenie Hasičského záchranného zboru SR.

51. Žalovaný v konaní namietal aj tú skutočnosť, že Smernicu nie je možné aplikovať na služobný čas hasičov, nakoľko títo patria medzi civilnú ochranu a z toho dôvodu, sú z pôsobnosti Smernice vyňatí. Aj túto námietku žalovaného vyhodnotil súd ako nedôvodnú. Je nesporné, že Súdny dvor EÚ jednoznačne konštatoval, že článok 6 písm. b) Smernice predstavuje pravidlo sociálneho práva EÚ s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže sa jedná o minimálnu požiadavku určenú na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48 hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa nadčasy, od ktorej sa v prípade neprebratia čl. 22 ods. 1 tejto Smernice do vnútroštátneho práva nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, o ktorú išlo vo veci samej, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka (porovnaj body 33-35 a 38 rozsudku Súdneho dvora EÚ C-429/09 z 25.11.2020 vo veci Giinter Fuß c/a Stadtt Halle). Z vyššie uvedených dôvodov teda súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci je možné Smernicu aplikovať.

52. K žalovaným vznesenej námietke premlčania súd uvádza, že je nesporné, že žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu škody za obdobie mesiaca január 2020 až december 2020. Taktiež nie je sporné, že žaloba bola tunajšiemu súdu doručená dňa 30.06.2023. Zohľadniac vyššie uvedenú skutočnosť, žalovaný vzniesol námietku premlčania k žalobcom uplatnenému nároku za prvý polrok roku 2020 (t.j. od januára do mája 2020). Sporná nie je ani tá skutočnosť, že žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je potrebné posúdiť ako právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Vo vzťahu k vznesenej námietke

premlčania žalobcom uplatneného nároku sa súd priklonil k argumentácii žalobcu, ktorý uviedol, že § 86 ZoHaZZ upravuje výnimku na 6 mesačné referenčné obdobie z ktorého je potrebné vychádzať pri výpočte počtu hodín strávených nad rámec Smernice. Zo žalobcom predložených výplatných pások mal súd za preukázané, že žalobca prekročil maximálne prípustný pracovný čas stanovený Smernicou pre referenčné obdobie január až jún 2020, pričom o tejto skutočnosti sa žalobca mohol dozvedieť až po uplynutí celého 6 mesačného referenčného obdobia t.j. v júni 2020. Z vyššie uvedených dôvodov považuje súd aj túto námietku žalovaného za nedôvodnú.

53. V prejednávanej veci žalobca odvodzoval svoj nárok na náhradu škody od tej skutočnosti, že žalovaný netransponoval do slovenského právneho poriadku článok 2 a článok 6 písm. b) Smernice, resp. že Smernica nebola do slovenského právneho poriadku transponovaná správne. Je nesporné, že smernice musia byť prebraté tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná, aby bola zachovaná ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť a aby sa dosiahol stav, ktorý je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť v členskom štáte. Súd pri posúdení týchto skutočností porovnal článok 2 a článok 6 písm. b) Smernice z príslušnými ustanoveniami ZoHaZZ a dospel k záveru, že sa do ZoHaZZ nepremietli ustanovenia Smernice, ktoré definujú pracovný čas ako akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov svojho zamestnávateľa a vykonáva svoje činnosti alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Súd mal za jednoznačne preukázané, že ZoHaZZ priamo nedefinuje, že priemerný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov nesmie prekročiť 48 hodín. Nakoľko podľa ZoHaZZ sa služobná pohotovosť nepovažuje za súčasť týždenného pracovného času príslušníkov hasičského zboru prichádza pravidelne k jeho prekračovaniu. Z vyššie uvedených dôvodov má tak žalobca právo dovolávať sa porušenia článku 6 písm. b) Smernice voči žalovanému, nakoľko jeho pracovná pohotovosť sa nezapočítava do týždenného pracovného času, čo má za následok, že žalobca v niektorých týždňoch rozhodného obdobia pracoval dlhšie ako 48 hodín týždenne. Žalovaný počas konania v rámci procesnej obrany tvrdil, že dotknuté ustanovenia Smernice nemusia byť zahrnuté priamo len do textu Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore, ale že tieto môžu byť transponované aj do iných podzákonných predpisov resp. kolektívnych zmlúv, pričom odkazoval na Kolektívne zmluvy vyššieho stupňa pre príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Súd vidí rozpor zákona so Smernicou práve v tom, že ZoHaZZ umožňuje služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru SR služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v čl. 6 písm. b) Smernice, a to v dôsledku skutočnosti, že služobná pohotovosť nie je považovaná za súčasť služobného času príslušníka Hasičského a záchranného zboru SR. S poukazom na vyššie uvedené, súd zastáva názor, že nesprávnym transponovaním Smernice do slovenského právneho poriadku dochádza k tomu, že služobný čas žalobcu prekračuje Smernicou stanovený limit 48 hodín týždenne. Nesprávnym transponovaním Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky nie je možné dosiahnuť stav požadovaný Smernicou, ktorým je zabezpečenie zvýšenej ochrany zamestnancov ako aj zlepšenie bezpečnosti, hygieny a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, ktoré by sa nemali podriaďovať čisto ekonomickým úvahám.

54. Pre posúdenie zodpovednosti členského štátu za ujmu, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi ako jednotlivcovi je potrebné , aby boli kumulatívne splnené tri podmienky: 1.) cieľom porušenej normy EÚ bolo priznať jednotlivcom práva, 2.) porušenie takejto normy muselo byť dostatočne závažné a 3.) medzi porušením a škodou spôsobenou jednotlivcom musí existovať priama príčinná súvislosť (porovnaj napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-429/09 vo veci Günter Fuß c/a Stadtt Halle, C-118/08 Transportes Urbanos y Servicious Generales). Tieto tri podmienky musia byť splnené aj vtedy, ak škoda bola spôsobená v dôsledku nečinnosti členského štátu, t. j. netranspozície smernice, ale aj vtedy, keď škoda bola spôsobená v dôsledku prijatia legislatívneho alebo administratívneho aktu, ktorý bol prijatý v rozpore s komunitárnym právom, a to bez ohľadu na charakter subjektu, ktorý tento akt prijal. Zodpovednosť štátu v prípade porušenia práva EÚ je absolútna a objektívna a členský štát nemá k dispozícii žiadne exkulpačné ani liberačné dôvody, a to opäť bez ohľadu na to, ktorý orgán konajúci v mene členského štátu škodu spôsobil.

55. Žalobca sa podaným návrhom domáhal priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku porušenia článku 6 písm.b) Smernice. Porušením Smernice malo dôjsť k zásahu do jeho osobnostných práv, konkrétne práva na ochranu zdravia ako aj práva na vedenie súkromného a rodinného života. V dôsledku takého rozvrhu pracovného času, ktorý je v rozpore s právom Únie, prichádza zamestnanec o voľný čas, ktorý by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných alebo iných vzťahov, prípadne fyzickej či psychickej relaxácii. V danej veci mal súd za preukázané, že žalobca

trávil na pracovisku po skončení riadnej služby ešte čas pracovnej pohotovosti, počas ktorej musel byť zamestnávateľovi k dispozícii a ktorý je potrebné v súlade s ustanoveniami Smernice považovať za pracovný čas žalobcu, že práva žalobcu sú s odkazom na čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice porušované.

56. Na tomto mieste súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zo znenia článku 6 písm. b) Smernice možno jednoznačne vyvodiť, že účelom tejto právnej normy bolo priznať jednotlivcovi práva, pričom v konkrétnosti ide o právo zamestnanca v EÚ, aby jeho priemerný týždenný pracovný čas neprekračoval hranicu 48 hodín. Aj žalobca sa tak má právo dovolávať porušenia čl. 6 písm. b) Smernice voči žalovanému v dôsledku toho, že jeho pracovná pohotovosť sa nezapočítava do týždenného pracovného času, čo má za následok, že žalobca v niektorých obdobiach pracoval dlhšie ako 48 hodín týždenne. V danom konkrétnom prípade spĺňa čas, ktorý žalobca na pracovisku trávi, charakteristiky pracovného času, ako ho definoval Súdny dvor EÚ, podľa ktorého rozhodujúcim faktorom pre posúdenie, či sú naplnené charakteristické znaky pojmu pracovný čas v pohotovostnej službe, ktorú pracovník skutočne vykonáva na svojom pracovisku, je tá skutočnosť, že je povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a byť mu k dispozícii, aby v prípade potreby mohol okamžite poskytnúť primerané služby. V dôsledku toho kvalifikácia pracovného času ako doby prítomnosti zamestnanca na pracovisku nemôže závisieť od intenzity činnosti pracovníka, ale vyplýva výhradne z jeho povinnosti byť k dispozícii zamestnávateľovi (porovnaj Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-14/04 vo veci Dellas). Súd mal v danom prípade preukázané, že žalobca trávil na pracovisku aj nad rozsah určených pracovných zmien čas, počas pracovnej pohotovosti, počas ktorej bol povinný byť prítomný na pracovisku a v prípade potreby byť do 1 minúty schopný opustiť miesto za účelom vykonania zásahu. Z uvedených dôvodov je preto potrebné aj čas pracovnej pohotovosti považovať za pracovný čas žalobcu. Členské štáty EÚ nemôžu jednostranne určovať rozsah pôsobnosti čl. 6 písm. b) Smernice tak, žeby 48 hodinový pracovný čas viazali na nejakú podmienku, prípadne by ho určitým spôsobom svojvoľne porušovali. Akákoľvek právna úprava, ktorá umožňuje, aby bol týždenný pracovný čas dlhší ako 48 hodín vrátane pracovnej pohotovosti na pracovisku je v rozpore s požiadavkami čl. 6 písm. b) Smernice (porovnaj rozsudok Súdneho dvora EÚ C-397/01 vo veci Pfeiffer).

57. V prejedávanej veci mal súd za preukázané, že k porušovaniu že k porušeniu čl. 6 písm. b) Smernice prišlo v žalobcovom prípade opakovane, čo u neho zakladá právo domáhať sa vyvodenia zodpovednosti orgánov Slovenskej republiky s cieľom získať náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia tohto ustanovenia.

58. Žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 2.919,80 € predstavujúca súčet súm za obdobie január až december 2020 je podľa názoru súdu primeraná aj s ohľadom na dobu trvania služobného pomeru žalobcu, ktorý pracoval ako člen Hasičského a záchranného zboru od roku 2003 do 2021 t.j. 18 rokov, kedy odišiel do výsluhového dôchodku. S ohľadom na povahu práv, ktoré boli v danom prípade porušené, ako aj na okolnosti porušovania práva žalobcu, keď žalovaný ako členský štát EÚ a tak dlhé obdobie od prijatia Smernice neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa čl. 6 písm. b) Smernice, žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu, ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov a ani morálna satisfakcia neboli vzhľadom na subjekt zodpovednosti na mieste. Nemajetkovú ujmu nie je podľa názoru súdu možné nahradiť inak aj z toho dôvodu, že uplynutý čas už nie je možné žalobcovi vrátiť a ani nie je možné, aby ho strávil inak. Práve peňažnú náhradu považoval súd v danom prípade za spôsobilú formu odškodnenia vzniknutej ujmy.

59. Zohľadniac všetky vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že napriek tomu, že z Prílohy č. 4 Zákona o Hasičskom zbore vyplýva, že týmto bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná Smernica, táto Smernica nebola transponovaná úplne, keďže do ustanovení Zákona o Hasičskom a záchrannom zbore sa nepremietol čl. 6 písm. b) Smernice upravujúci maximálny rozsah pracovného času zamestnancovi pracujúcich na území Európskej únie, čím vznikla na strane žalobcu ujma, ktorú je za splnenia vyššie popísaných podmienok, povinný mu nahradiť žalovaný. Súd po vykonanom dokazovaní s prihliadnutím na jednotlivé okolnosti daného konkrétneho prípadu dospel k záveru, že je primerané, aby žalovaný žalobcovi nahradil nemajetkovú ujmu v peniazoch a preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

60. Podľa § 23 ods.2 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.), ak súd uloží v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenie súd vyhovel žiadosti žalovaného a uložil mu dlhšiu lehotu na plnenie nakoľko považoval dôvody týkajúce sa komplikovanosti a spôsobu úhrady zo strany štátu za dôvodné.

61. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

62. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. Súd priznal žalobcovi v súlade s ust. § 255 C.s.p. nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.